

חופש גדול

טקסט א': משקפי שמש לא רק אביזר אופנתי!

טקסט ב': למה יש חופש גדול?

טקסט ג': איך נראה החופש הגדול ברחבי העולם?

ביחידה פשיטות הבנת הנקרא, לשון וכתובה:

טראס קריאה, הבנת רעיון לרכזי גאוי וסלמי, הסקת מסקנות, איתור מידע,

מיון קישור, מאצכריס, חזקי דיבר, הפועל בציווי. צירופים, השלמה

גרלמי. מיפוי טקסט, השלמה מידע לטקסט גרלמי וטבאה, מיומנות

השוואה, כתיבה טיעונית.

יחידה למתאמת זמ"ב

יזירת היחידה, כתיבת השאלות: שרית לבס

לפניכם לקסט, קראו את הלקסט וענו על השאלות הבאות:

משקפי שמש לא רק אביזר אופנתי!

אופטיקנה בשיתוף אתר YNET, פורסם ב 11.02.2019 YNET

משקפי שמש הם אביזר אופנתי ותחום המתחדש מדי עונה בשלל דגמים טרנדיים. אך מעבר לפן האופנתי, משקפי השמש הם פריט בעל חשיבות בריאותית עצומה בהגנה על העיניים. בכוחם של משקפי שמש איכותיים העשויים מהחומרים הטובים ביותר בשוק, להוריד את עוצמת האור לרמה בה העין מתפקדת בנוחות, לסנן את הקרינות המזיקות לעין, לאפשר ראייה בגוונים סימפטיים ונעימים ולצמצם למינימום את העיוותים הנובעים מעדשות משקפי השמש.

במדינה מוארת כמו ישראל השהייה בשמש היא בלתי נמנעת, אך חשוב מאוד להיות מודעים לסכנות. קרינת השמש עלולה לגרום לנזקים רבים כמו למשל לקטרקט - מחלה שהיא הגורם ל-50% ממקרים העיוורון בעולם, נזק לרשתית העשירה בתאי העצבים הרגישים לאור ונדרשים לראייה שלנו, גידולים שפירים על פני שטח העין, הזדקנות בטרם עת של קרנית העין, סרטן בעפעפיים או על העור שמסביב לעין, כוויות שמש זמניות, דלקות בעיניים ואפילו לנזק בלתי הפיך לראייה.

נזקי קרינת השמש הם רבים והרסניים ולכן חשוב להגן על העיניים מפני קרינת השמש ולהצטייד בזוג משקפי שמש איכותיים, שיספקו לעיניים את ההגנה הדרושה להן בכל יציאה ושהייה לאור השמש. משקפי שמש איכותיים מסננים את קרני השמש המסוכנות UVA ו-UVB. כשאתם בוחרים משקפיים, חשוב לבדוק שהם עומדים בתו התקן המחמיר ביותר - תו התקן האוסטרלי. כמו גם שבייצור העדשות מושם דגש על איכות ראייה מושלמת, ללא הפגם ולו הקטן ביותר על פני העדשה.

בניגוד לאמונה הרווחת, ההגנה האפקטיבית של משקפי השמש, אינה תלויה בצבען של העדשות. עדשה מאיכות גרועה, גם אם היא נראית כהה, הינה בעלת פוטנציאל מסוכן לעיניים, וזאת מפני שעדשה כזו מפחיתה משמעותית את כמות "האור הנראה" ומרחיבה את אישוני העיניים. כאשר אישוני העיניים מתרחבים, העיניים פחות מוגנות ולכן הן סופגות יותר קרניים מזיקות. מרכיב ההגנה נגד קרינה אולטרה סגולה נמצא בחומר ממנו עשויה העדשה ולא בצבע שלה. הצבע והגוון של העדשות הם העדפה אישית של הלקוח.

בעת קניית משקפי שמש חשוב מאוד לשים לב לטיב ליטוש העדשה, להגנה מקרינת השמש, לנעימות האור לעין. בנוסף, כדאי להעדיף מסגרת קלה שלא תכביד על החוטם ולא תחליק ממנו בקלות וכדאי שגם האחיזה על האוזניים תהיה נוחה ככל האפשר. בקשו מהמוכר הסבר לאיזה ייעוד משמשים המשקפיים ומהי רמת הסינון מקרני השמש, כדי לוודא שאכן מדובר במשקפי שמש איכותיים. מומלץ תמיד לבקש תעודת אחריות על משקפי השמש.

לאחר לקראתם את הטקסט, ענו על השאלות הבאות:

1. השלימו תעודת זהות לטקסט:

- א. כותרת: _____
- ב. מוען: _____
- ג. נמען: _____
- ד. במה: _____
- ה. תאריך: _____

2. מהו סוג הטקסט שלפניכם?

א. טקסט מידעי ב. טקסט טיעוני/ משכנע ג. טקסט מפעיל / שמושי ד. טקסט היצגי

3. ע"פ פסקה ראשונה, ציינו לפחות 3 תפקידים שיש למשקפי שמש איכותיים.

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____

4. מה הן הסכנות והנזקים הצפויים לאנשים החשופים לקרינת השמש ולא משתמשים במשקפי שמש

כאמצעי הגנה? כתבו לפחות 3 סכנות.

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____

5. בכותרת "משקפי שמש לא רק אביזר אופנתי", אין - סמנו יותר מתשובה אחת -

א. צירוף סמיכות

ב. צירוף שם ותוארו

ג. פועל

ד. שם עצם

ה. שם תואר

ו. שם פועל

לרית לט

6. חבריכם מעוניין לקנות משקפי שמש לחופש, הוא קיבל שתי הצעות מרשתות שונות :

הצעה ב' :
 דגם : 9026, גברים ונשים.
 משקפי שמש בעלי עדשות מרובעות
 בצבע שחור מטאלי שמקנות מראה
 מחוספס ומרחוק.
 הגנה מפני השמש : UV 100%
 תו תקן אוסטרלי
 מחיר : 379 ש"ח.

הצעה א' :
 דגם : 8106, גברים ונשים.
 משקפי שמש בעלי עדשות מרובעות
 שמתאימות לבעלי פנים שמבקשים
 להיראות נועזים יותר.
 UV מידת הגנה מפני השמש : 85%
 תו תקן אמריקאי
 מחיר : 269 ש"ח

א. איזו הצעה תמליצו לחברכם ? _____

ב. הסבירו באיזו הצעה המשקף איכותי יותר ?

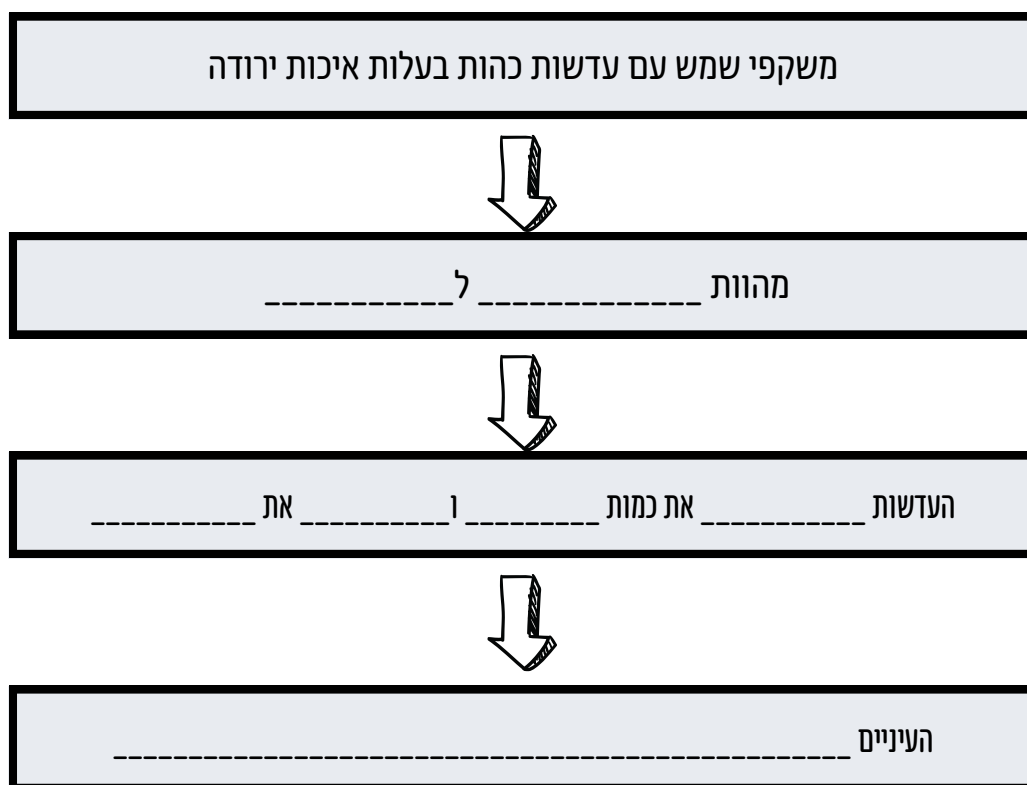
.....

.....

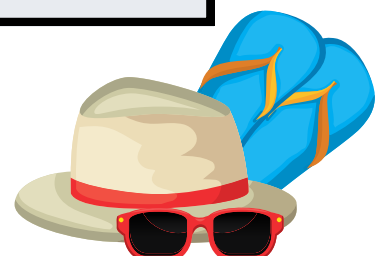
.....

.....

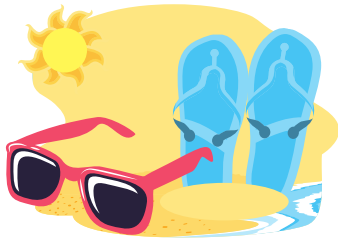
7. קראו שורות 19-25 והשלימו את התרשים הבא :

לרית לסט

8. מרכיב ההגנה נגד קרינה אולטרה סגולה נמצא ב -

- א. צבע העדשה
- ב. צורת העדשה
- ג. גודל העדשה
- ד. החומר ממנו עשויה העדשה

9. בעת קניית משקפי שמש, יש להקפיד על :

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____

10. מאזכרים :

- א. למי / למה מתכוונים במילה " להן" בשורה מס' 12 ? _____
- ב. למי / למה מתכוונים במילה "שהם" בשורה מס' 13 ? _____
- ג. למי / למה מתכוונים במילה " היא" בשורה מס' 17 ? _____
- ד. למי / למה מתכוונים במילה " ממנו" בשורה מס' 19 ? _____

11. מילות קישור:

1. בשורות 1-2 כתוב : "משקפי שמש הם אביזר אופנתי ותחום המתחדש מדי עונה בשלל דגמים טרנדיים. אך

מעבר לפן האופנתי..." . מילת הקישור "אך" היא מילת קישור בקשר של ?

- א. סיבה ב. ניגוד ג. תכלית ד. ויתור

2. בשורות 13-14 כתוב : נזקי קרינת השמש הם רבים והרסניים ולכן חשוב להגן על העיניים מפני קרינת השמש

ולהצטייד בזוג משקפי שמש איכותיים..." מילת הקישור "לכן" היא מילת קישור בקשר של ?

- א. תוצאה ב. ויתור ג. ברירה ד. ניגוד

3. בשורות 30-31 כתוב : "כדי לוודא שאכן מדובר במשקפי שמש איכותיים. מומלץ תמיד לבקש תעודת אחריות

על משקפי השמש". מילת הקישור "כדי" היא מילת קישור בקשר של ?

- א. ניגוד ב. ויתור ג. תכלית ד. סיבה

12. לפניכם משפטים שונים ובהם מילה מודגשת, כתבו מה תפקידה התחבירי של המילה - שם עצם, שם תואר, פועל או שם פעולה.

א. היום ניתן לרכוש **משקפי** שמש ומשקפי ראייה במגוון חנויות - _____

ב. התבוננות במרפסת בקומה גבוהה מאפשרת **להשקיף** על כל האזור - _____

ג. משקפיי ראייה עם עדשות **שקופות** - _____

ד. האור הנראה מבעד לעדשה **משתקף** בבהירות - _____

ה. החזר של קרני אור יוצרים **השתקפות** - _____

ו. שוטרי התנועה **משקיפים** על הנהגים ואופן נסיעתם - _____

ז. במשחקי כדורגל **המשקיף** צופה במשחק - _____

13. בפסקה 3 מופיעים 3 שמות פועל, אתרו אותם, כתבו במקום המתאים והשלימו את הטבלה הבאה :

שם פעולה	שם פועל	פועל

14. לפניכם משפטים מתוך פסקה אחרונה בטקסט, כתבו כל משפט בציווי :

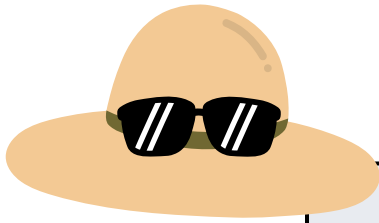
א. כדאי לבדוק את טיב ליטוש העדשה -

ב. כדאי להעדיף מסגרת קלה -

ג. מומלץ לשאול את המוכר מהי רמת הסינון מקרני השמש -

ד. כדאי לוודא שאכן מדובר במשקפי שמש איכותיים -

ה. מומלץ לבקש תעודת אחריות על משקפי השמש -

15. לפניכם צירופים ביחיד, כתבו את הצירופים ברבים:

צירוף ביחיד	צירוף ברבים
עוצמת האור	
קרינת השמש	
מרכיב הגנה	
פריט איכותי	

16. לפניכם צירופים מתוך הטקסט, סמנו במקום המתאים - מהו סוג הצירוף - צירוף סמיכות או צירוף שם ותוארו?

צירוף	צירוף סמיכות	צירוף שם ותוארו
משקפי שמש		
אביזר אופנתי		
תו תקן		
איכות ראייה		
מסגרת קלה		
תעודת אחריות		
דגמים חדשניים		

17. הסבירו את כותרת הטקסט - "משקפי שמש לא רק אביזר אופנתי" -

לפניכם לקסט, קראו את הלקסט וענו על השאלות הבאות:

למה יש חופש גדול?

בלדד השוחי, 02.0.2016, כלכליסט

בלדד היקר, לכבוד מה עושים את החופש הגדול? כל החופשים נקבעים לפי חגים ואירועים חשובים, אבל

דווקא לחופש הכי גדול כאילו אין סיבה. אוריאל

אוריאל היקר,

החופש הגדול [ואל תאמינו למי שקורא לו "החופשה הגדולה"] יש לפחות שתי סיבות טובות: הראשונה היא אנחת רווחה שבוקעת מגרונותיהם של התלמידים כשהוא מתחיל, והשנייה היא אנחת הרווחה שבוקעת מגרונות ההורים כשהוא נגמר. הדעה הרווחת באינטרנט, ברחוב ואפילו בעיתונות היא שהחופש הגדול הוא המצאה חקלאית. בחודשי הקיץ החוואים כורעים תחת העול והילדים נאלצים לנטוש את בית הספר כדי לעזור בשדה. תראו כמה מפנקים אתכם היום. אך זו טעות גסה.

ראשית, הקיץ הוא לא בדיוק עונת השיא של החקלאות. עבור רוב הגידולים, ברוב האקלימים, העונות הלחוצות הן דווקא עונות המעבר: הזריעה והאסיף. הקיץ הוא תקופה רגועה יותר, בעיקר במקומות חמים בהם גם לצמחים וגם לבני האדם קשה לעמול בשדה. זה לא אומר שאין עבודה בקיץ, ואם הילדים בחופש אז גם הם מושיטים יד ועוזרים, אך זו בבירור אינה סיבה לחופשה.

למעשה, אם מביטים בראשיתו של בית הספר המודרני, בארצות הברית שלאחר מלחמת האזרחים, באזורים חקלאיים היו בדרך כלל שני סמסטרים קצרים: חורף וקיץ. ובשאר ימות השנה, בפרט בעונות המעבר, הילדים בבית. עובדים ומשחקים. באזורים עירוניים המצב היה הפוך, ובתי הספר היו פתוחים כמעט כל השנה. בניו יורק של אמצע המאה ה-19, לדוגמה, בתי ספר פעלו כמעט 250 יום בשנה [לשם השוואה, כיום המספר הזה נמצא מתחת ל-180]. והסיבה לפער ברורה. בחווה, עוד ילד הוא עוד זוג ידיים עוזרות. ואילו בחברה עירונית לא רק שהוא גוזל משאבים, הוא גם מפריע להוריו לעבוד. מטרתו העיקרית של בית הספר העירוני, מאז ועד היום, אינה להעשיר את הילד או להפוך אותו לאזרח מועיל, אלא להשגיח עליו בזמן שהוריו עובדים.

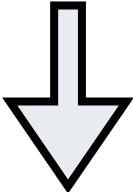
לקראת סוף המאה ה-19 החליטו לסגור את הפער. הרבה יותר ימי לימודים בכפר, אבל גם קצת פחות בעיר. בעיקר כי אנשים התחילו לחשוד שזה לא בריא לסגור ילדים בכיתה קטנה כל כך הרבה ימים בשנה. שילדים צריכים שמש, וכיף, ואוויר. שבלי תנועה וחופש הם מתחילים להאפיר. שבני אדם באופן כללי זקוקים לחופשות. וכך נולד החופש הגדול.

ולמה בקיץ? כי חם. בעיקר בעיר, בצפיפות, עם כל הבניינים שחוסמים את הרוח. בקיץ שלפני המזגן כיתות לימוד היו אמנם סיוט מיוחד, אבל אנשים היו נסים מהעיר באופן כללי.

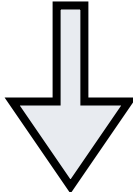
למעשה, חופשת קיץ כבר היתה נהוגה במוסדות עירוניים רבים. בתי משפט, לדוגמה, יוצאים לחופשות קיץ כבר מאות שנים. כי הישיבה באולם נהפכה לעונש בפני עצמו. וזה מה שהחופש הגדול חוגג. את ההגיון. כיוון שמדובר במוצר נדיר, בעולם באופן כללי ובמערכת החינוך בפרט, אנחנו חוגגים כל טיפה. שיהיה לך חופש שמח.

לאחר שקראתם את הטקסט, ענו על השאלות הבאות:

1. בשורות 4-6 כתוב: "הדעה הרווחת באינטרנט, ברחוב ואפילו בעיתונות היא שהחופש הגדול הוא המצאה חקלאית". השלימו את התרשים:

מדוע המצאה חקלאית אינה סיבה לחופש גדול?

הסבירו במילים שלכם מדוע חשבו שהחופש הגדול הוא המצאה חקלאית?

2. ע"פ הטקסט, ציינו לפחות 2 סיבות לכך שהחופש הגדול מתקיים בעונת הקיץ:

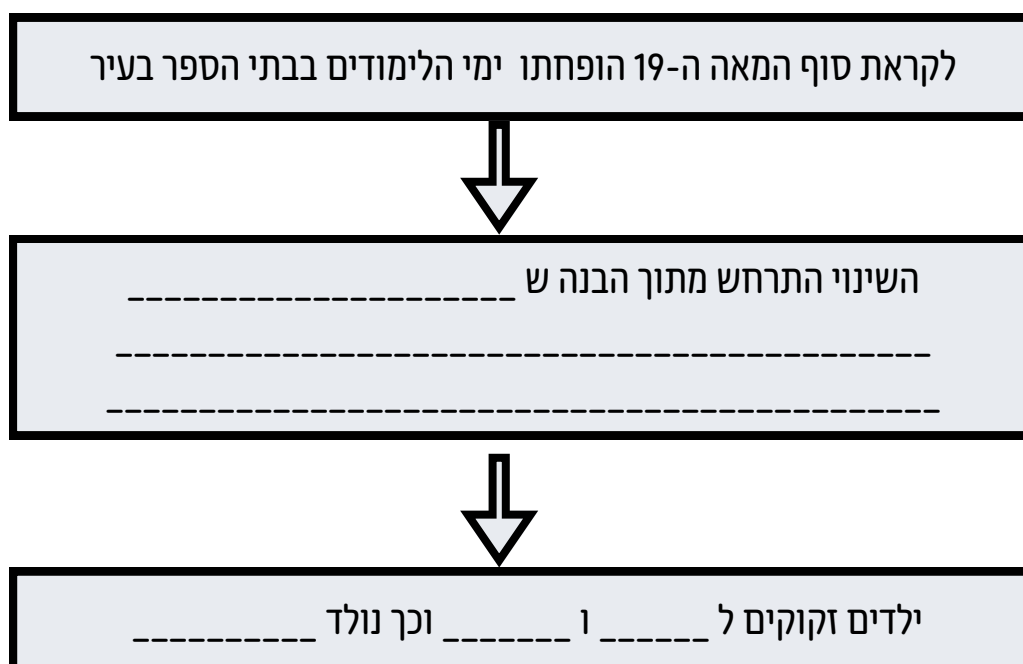
א. -----

ב. -----

3. ע"פ פסקה שלישית ורביעית, השלימו את פריטי המידע בטבלה על הגישה לחופש הגדול באזורים
 חקלאיים לעומת אזורים עירוניים:

תבחינים	אזורים עירוניים	אזורים כפריים
משך תקופת לימודים בבתי הספר בארה"ב לאחר מלחמת האזרחים		
תפיסת תפקידו של הילד בחברה		
לקראת סוף המאה ה-19, האם חל שינוי במשך תקופת הלימודים?		

4. ע"פ הכתוב בפסקה 4, השלימו בתרשים כיצד נולד החופש הגדול?

לרית לסט

לפניכם לקסט, קראו את הלקסט וענו על השאלות הבאות:

איך נראה החופש הגדול ברחבי העולם?

מעין כפיר 04.07.2016, הידברות.

ארצות הברית- אורך החופשה הגדולה: בערך 12 שבועות

שנת הלימודים האמריקאית היא מהקצרות בעולם (180 ימים בלבד) והחופש האמריקאי הוא מהארוכים בעולם. אז מה עושים עם הילדים? שולחים אותם לקמפ. ה'קמפים' הם מוסד אמריקאי ותיק שקיים כבר למעלה ממאה שנים. הוא שילוב מנצח של שמרטפות מסביב לשעון ותעסוקה בריאה וחינוכית לילדים. גם ילדים צעירים נוסעים מהבית לחודש וחצי, מבליים בחיק הטבע, רוכשים חברים חדשים, ולעיתים גם לומדים מיומנות חדשה כמו שחמט או טניס.

בריטניה- אורך החופשה הגדולה: נע בין שישה שבועות (באנגליה ובווילס) לשבעה שבועות (בסקוטלנד)

רוב העובדים נהנים מחודש חופשה בתשלום שמאפשר להיום עם הילדים ברוב החופש. את החופש הזה, הבריטים מנצלים בעיקר כדי לברוח מהערפל שלהם אל מדינות שטופות שמש סמוכות, כמו ספרד ופורטוגל.

צרפת- אורך החופשה הגדולה: חודשיים

בחודש יולי כל צרפת נכנסת למרתון הכנות לקראת ה'ווקאנס', ובחודש אוגוסט הצרפתים על חוף הים עם משקה צונן ביד אחת וקרואסון שוקולד בשנייה. מדיניות ימי החופשה מאפשרת להורים לבלות לפחות מחצית מהחופשה הגדולה במחיצת ילדיהם.

אוסטרליה- אורך החופשה הגדולה: שישה שבועות

באוסטרליה, כמו גם במדינות אחרות בחצי השני של הכדור, חופשת הקיץ חלה בין דצמבר לפברואר. החופשה הגדולה אינה גדולה מידי - היא אורכת שישה שבועות בלבד - אבל התלמידים האוסטרלים נהנים משישה שבועות נוספים המפוזרים לכל אורך שנת הלימודים. הקיץ האוסטרלי ידוע בטמפרטורות הקיצוניות שלו, המשפחות אורזות את הילדים ונוסעת לארצות שבהן שורר בתקופה הזו חורף.

סין- אורך החופשה הגדולה: חודש אחד

משרד החינוך הסיני מפעיל מחנות קיץ 'חינוכיים' עבור ילדים העומדים בקריטריונים, והורים רבים מצידם מקדישים את חודש החופש ללימודי תגבור עבור הילדים.

ויפן- אורך החופשה הגדולה: שישה שבועות

שנת הלימודים ביפן מתחילה באפריל. כתוצאה מכך, חופשת הקיץ אינה חופשה בין כיתה לכיתה אלא חופשה בין שליש לשליש. בהתאם לכך, התלמידים מקבלים שיעורי בית וחוברות עבודה כדי שיחזרו להמשך שנת הלימודים במלוא המרץ והידע. תלמידים שעומדים לפני קבלה לבית ספר טוב יותר או הרשמה לאוניברסיטאות אף נרשמים לבית ספר חופשה מיוחד שנועד לקדם אותם עוד יותר. יפן, ככל הנראה, היא המדינה היחידה בעולם בה תלמידים עלולים למצוא עצמם לומדים קשה יותר בחופש מאשר במשך שנת הלימודים.

לאחר שקראתם את הטקסט, ענו על השאלות הבאות :

1. לפניכם טבלה, השלימו את החסר ע"פ הכתוב בטקסטים הקצרים :

מקום	_____	תעסוקת הילדים והמשפחה בחופש
	12 שבועות	
בריטניה		
		בילוי עם ההורים
אוסטרליה		
	4 שבועות	
		למידה בבית או הרשמה לביה"ס מיוחד שנועד לקדם למידה

2. מאזכרים :

- א. למי / למה מתכוונים במילה " אותם " בשורה מס' 2 ? _____
- ב. למי / למה מתכוונים במילה " היא " בשורה מס' 14 ? _____
- ג. למי / למה מתכוונים במילה " שלו " בשורה מס' 15 ? _____
- ד. למי / למה מתכוונים במילה " אותם " בשורה מס' 24 ? _____

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.